

ÚJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

Újra tárgyal a lengyel kormány a zsidókkal

A keletgaliciai zsidók követelése

— Az Új Kelet tudósítójától —

Varsó, okt. 15. Közölte az Új Kelet, hogy a lengyel kormány hónapokkal ezelőtt tárgyalásokat kezdett a lengyelországi zsidóság képviselőivel, hogy velük a zsidókérdés megoldására nézve megállapodásra jusson. A tárgyalások annak idején nem vezettek eredményre. Most a lengyel kormány új kísérletet tesz a tárgyalások felvételére. A lengyel távirati iroda a következő hivatalos jelentést közli a szeptember 25-én ismét megkezdődött lengyel és zsidó egyezségi tárgyalásokról:

Daszynski miniszterelnök helyettes a zsidó pártok képviselői előtt és a lengyel parlamenti pártok küldöttei jelenlétében kifejtette a lengyelek és a zsidók közötti nyugodt együttélés lehetőségét. Hangsúlyozta, hogy a háború, amely immár hetedik éve tart és amely miatt a nemzeti védelem érdekében koncentrálni kellett az összes nemzeti erőket, olyan kivételes helyzetet teremtett, amely megnehezítette a zsidóság és lengyelek együttműködését. Békekötés után azonban — véleménye szerint — a kiegyenlítődés könnyen fog végbemenni.

Zsidó részről a zsidókat Grünbaum, Farbstein, dr. Schipper, Eljahu Kirschbaum és Prilutski cionista elvtársak, továbbá Diamand, Löwenstein és Sterling asszimilánsok képviselték. Hangsúlyozták, hogy mindenképp meg kell szüntetni azt a fojtó légkört, amely az elmúlt hetekben teremtődött és abból táplálkozott, hogy a zsidó lakosság ellen vádaskodások hallatszottak. A vádak arról szóltak, hogy a zsidók a lengyel állammal szemben ellenséges magatartást tanúsítanak. E vádaskodásoknak szomorú következményei mutatkoztak az ellenség által kiürített területeken levő városokban és helységeiben. Daszynski helyettes miniszterelnök záróbeszédében kifejtette, hogy a lengyelek és zsidók közötti tárgyalások, remélhetőleg, megnyugtató eredménnyel fognak végződni.

A zsidó nemzeti tanács követelése

London, okt. 15. A Reuter-ügypöcség közli a Zsidó Távirati Iroda alábbi jelentését: A keletgaliciai zsidó nemzeti tanács elnöke, dr. Reich a minap Londonba érkezett. Odautazásának célja a keletgaliciai zsidóság érdekeinek védelme. Dr. Leon Reich illetékes helyen információkat adott a keletgaliciai zsidóság helyzetéről. Ezidőszent ezen a területen 670 ezer zsidó lakik, amely körülbelül tizenegy százalékát teszi ki az össznépességnek. A keletgaliciai zsidóság leginkább városokban lakik és kereskedelemről és iparból él. Igen sokan közülük szabad pályákon működnek. Keletgalicia fővárosában, Lembergben a zsidóság a lakosság negyven százalékát teszi ki. Ennek a zsidóság-nak helyzete egészen különleges, minthogy ukránok és lengyelek között vannak beékelve és e két nép mérlegserpenyője között a mérleg nyelvét képezik. A zsidók vagy az egyik, vagy a másik párt javára tudnának dönteni, de ezzel a tapasztalatok szerint a kisebbségben maradt párt gyűlöletét váltják ki.

A jelen esetben nem egyszerű polgári jogokról van szó, hanem a keletgaliciai zsidóság életérdekeiről. Fontos, hogy mint külön nemzetiség ismertessenek el, hogy a súlyos helyzetből, amely őket a két nemzet közé helyezte, kijussanak. Ez annál is egyszerűbb, minthogy a keletgaliciai zsidók kilencvennyolc százaléka a zsidó nemzetiséghez való tartozandó-

ságát nyíltan hangoztatja. A versaillesi békeszerződés biztosította ugyan a kisebbségi jogokat, Lengyelország mégis, noha kormánya a szerződést ratifikálta, eddig a kisebbségi védelemről szóló szakaszokat nem közölte az állam hivatalos lapjában és azért a békeszerződésnek ez a része még nem emelkedhetett jogerőre.

A keletgaliciai zsidók követelése:

1. A területközi zsidó ügyekben a zsidóságnak az általa választott képviselőtestület útján önrendelkezési joga legyen.

2. Nemesak zsidó képviselő, hanem középiskolák felállítására állami támogatással.

3. Zsidó ügyosztály felállítására a központi kormányzatnál, illetőleg központi közigazgatás mellett, amely foglalkozzon az ország minden zsidó ügyével.

Zeligowsky tábornok nemzetgyűlést hívott össze Vlnába

A lengyel kormány panaszkodik Zeligowskyra

Varsó, okt. 15. (Damian) Zeligowsky tábornok a lengyel kormányhoz intézett jegyzékében kijelenti, hogy nem szándékozik Litvániával háborút viselni. Litvánia északi és nyugati határait népszavazással kell megállapítani. Zeligowsky azonnal nemzetgyűlést hívott össze Vlnába.

Páris, okt. 15. (Damian) A lengyel kormány Párisba jegyzéket küldött, amelyben panaszkodik amiatt, hogy Zeligowsky nem akarja teljesíteni a Vilna kiürítésére kapott parancsot. A jegyzék szerint Zeligowsky saját kezdeményezésére foglalta el Vlnát. Bourgeois e jegyzék tartalmát táviratilag közölte a népszövegréggel.

A lengyelek tovább nyomulnak előre

Varsó, okt. 15. (Damian) Hadijelentés. Az északiszárnyon csapataink elérték Nowowieciant. Egy szákmányolt parancsból konstatáltuk, hogy az ellenség Kojdanovnál 3 divíziót koncentrált. Poseni csapataink véres harcok után bevették Kojdanovot. Délnyugaton elfoglaltuk Luckot.

A kormány különböző a munkásság követeléseiről

Bukarest, okt. 15. A Luptatorul írja: Az egész ország munkásságának a fővárosban összegyűlt képviselői rednkivül komoly határozatot hoztak: Kimondják az általános sztrájkot ha a kormány e hó 20 ikáig nem teljesíti követeléseiket, melyek olyan természetűek, hogy valamennyi párt helyeslésével találkoznak.

Nem szólnak ez ultimátum időszereőségéről, mellyel egyszerűen azt kéri a kormánytól, hogy egyik napról a másikra a törvényesség útjára térjen. Csak a munkásság lépésének páratlan komolyságára mutatunk rá. Az egész ország munkássága, sohasem hozott egyhanguan ilyen döntő jelentőségű határozatot.

És konstatálnunk kell a kormány lehetetlen közönyét ezzel a mozgalommal szemben, mely minden más országban elsőrangú kérdés volna. Ebben a közönyben, mely végzetessé válhat, látjuk mi a legsúlyosabb részét annak a pornek, mely az ország irányítói és a munkásság között most kezdődik.

Ausztria számára az egyetlen megoldás a Németországhoz való csatlakozás

Seltz elnök nagy beszéde

Grác, okt. 13. Seltz nemzetgyűlési elnök beszédet mondott a szociáldemokrata országos pártvezetőség által Grácban egybehívott választó-gyűlésen. Érintette a st.-germaini békeszerződést, amely Ausztriából gazdaságilag, pénzügyileg és politikailag életképtelen országot teremt. Azt várják Ausztria hat és fél milliónyi népétől, hogy szénbevitel nélkül, jóformán vas nélkül, cukor nélkül, hus nélkül, egyszóval nyersanyagok és élelmiszerek nélkül önálló gazdasági életet élő állam legyen.

Minthogy Ausztria nem tud egyedül megélni, onnélfogva csak két lehetőség kínálkozik. Az egyik az, hogy

helyreállítsunk egy dunai föderáció formájában a régi Ausztriát, a másik, hogy csatlakozzunk Németország nagy gazdasági területéhez

A szónok ezután kifejtette a lehetetlenséget a dunai konföderációnak, amely megfosztaná a cseh imperializmust háborus gyümölcsöitől és ezért a leghevesebb ellenállásra találna a cseh népnél. A többi utódállamok sem engednék megfosztani magukat politikai függetlenségüktől.

Az elszegényedett Magyarországhoz csatlakozni, ez nem jelent egyebet, mintha két koldus összeáll és azt hiszik, hogy most már ők milliõesok

Ezzel szemben a Németországhoz való csatlakozás mellett mélyebb ideális motívumokon kívül kényszerítő gazdasági okok szólnak. (Viharos helyeslés.) Az entente maga kijelenti, hogy Ausztria gazdasági erejéhez semmi bizalma nincs. Még azoknak a pénzügyi hiteleknek az előteremtése is nehézségekbe ütközik, amelyek a vizierőknek elektromos erők előállítására való felhasználásához szükségesek. Így hát

Ausztria számára csak egy út marad nyitva: a Németország-hoz, a testvérnéphez való csatlakozás útja.

A német imperializmus kihívta maga ellen a világ gyűlöletét. A demokrata Németország, a német kultúra meg fogja hódítani a világot.

Általános sztrájk Pozsonyban egy szociálista újságíró kiutasítása miatt

Pozsony, okt. 13. A csehszlovák kormány kiutasította Pozsonyból Pfiferlinget, aki osztrák állampolgár és a „Volkostimmének”, a magyar szociálisták balszárnya lapjának a szerkesztője. A munkásság emiatt általános sztrájkba lépett. Egy munkásküldöttség a szlovákiai miniszter-től a kiutasítás visszavonását követelte. A miniszter rámutatott arra, hogy a szerkesztő idegen állampolgár létére visszaélt a menedéj-joggal. A kiutasítás egy rendelet alapján történt és vissza nem vonható.

A sztrájk ma reggel kezdődött. Tüntetések eddig nem fordultak elő. A csehszlovák munkásság, a vasut-, posta- és távirtdalkalmazottak nem vesznek részt a sztrájkban. A lapok valószínűleg nem fognak megjelenni. Már a hétfői lapok is kimaradtak. A rend és nyugalom fentartásához megtették a szükséges intézkedéseket.

ÉSEK
 etivel 2 Lel
 10 Lel
 a Gépész utca-
 tatásán. Érte-
 het az Anker
 rs. irodájában
 -utca 3. sz. d.e.
 s d. u. 1-3

gyeimébe!

gton
 Modeli 10.
 betűkkel is,
 su, mérsékelt
 mely mennyi-
 mellett kap-

entrala
 e si Com.,
 BIU
 erületén ki-
 megbizva.

A & Co.
 kalapok
 aphatók

Mace-
 7-9. sz.
 omp. Sibiu

ob an-
 kosz-
 utcai
 inházi

ALY
 tca 3.
 divat
 észül-

stiere

api és
 aság.

DU
 piac 4. I
 ako-
 ását

itás !!

Csehov oroszai és Gorkij oroszai Érdekes nyilatkozat Beszarábia helyzetéről

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Bukarest, okt. 15. A „Neue Freie Presse” Bukarestben járt munkatársa, Fülöp René beszégetést folytatott Dr. Cazacu ismert beszarábiai román politikussal, aki huszonhárom évvel ezelőtt emigrált az orosz Beszarábiából Romániába és csak 1917-ben tért vissza, amikor elnöke lett a nemzeti tanácsnak.

Dr. Cazacu a következőket mondotta:

— Ami Beszarábia lakosságát illeti, úgy annak körülbelül 70 százaléka román és első-sorban analfabéta földműves népesség. Az intelligencia kevert, de csak kis részben orosz. Román intelligencia alig van, az a kevés is erősen el volt oroszosítva. Maga a tömeg az orosz uralom idejében messze állott a politikai küzdelemtől, mint ahogyan Oroszországban tulajdonképpen csak a földalatti ellenzék foglalkozott politikai küzdelemmel, mert a felszínén csak a kormánypárt és a kormány által engedélyezett ellenzék szerepeltek. Ezek alapján könnyen megérthető, hogy a tömegek nem bírnak politikai tájékozottsággal.

A forradalmi elem

— Az idegen vezető réteg, — mondjuk őket oroszoknak, — a forradalomban elsodródott. Az orosz népnek általában két típusa van, — Csehov és Gorkij típusa. Csehov típusa az akarat nélküli intelligencia, kezdeményezési erő nélkül, végrehajtott akarat nélkül, múlt és jövő nélkül. Ezzel szemben áll Gorkij típusa, amely csupa nyers akarat, erő, barbár konoksággal. Ez az orosz tömeg. A forradalom elsodorta Csehov oroszait és Gorkij oroszait léptek helyükbe. Beszarábiában jól meg lehetett érezni ezt a típusváltozást. Csehov oroszai, az orosz politika exponensei, a zemsztvók gazdag, befolyásos vezetői máról-holnapra eltűntek és magára maradt a nép, amely nem lirt politikai iskolázottsággal. Felvilágosult elemei alig voltak, néhány tanító, pap, intelligensebb paraszt és néhány katonatiszt állottak a mozgalom élére és ezek rakták le az alapjait a széles népretegekre támaszkodó politikának. Alapvető kérdésük az agrárreform volt, részint mert mint agrárországnak, Beszarábiának ez a legfontosabb kérdése, részint pedig mert ezen a téren volt a legzavarosabb a helyzet. Az orosz forradalomnak az a hulláma, amely végigáramlott Beszarábián, elseperte helyükről a földesurakat, de nem teremtett új, konszolidált viszonyokat. Az első agrárreform alapja a százholdas birtokmaximum volt, de még erre nem volt szükség, mert Beszarábia ritkán lakott ország, amelynek igen sok a termőföldje.

A beszarábiai zsidók

— Ami a nemzetiségi kérdést illeti, úgy az oroszokédról már megemlékeztünk. Igen jelentős hányadot alkot a zsidó lakosság, amely Beszarábia összlakosságának több mint 15% át teszi ki. Ezek 6 nagyobb zsidó kolóniában és szétszórtan is laknak és saját iskoláikkal bírnak. A németek helyzete aránylag a legjobb. Ők gazdagok, jól szervezettek és megvannak a szükséges iskoláik. A háború folyamán vad üldözésnek voltak kitéve az orosz hatóságok részéről és ezért valóságos megkönnyebülés volt rájuk nézve a Romániához való csatlakozás.

— Bolsevizmus Beszarábiában nincsen. Vannak olyanok, akik az általános helyzettel elégedetlenek, bolsevik agitáció is van, de ez oroszországi eredetű. A bondéri bolsevik pörnél, ahol körülbelül 60 vádlott állott a bíróság előtt, körülbelül 30 volt oroszországi. Onnan hozták a pénzt, a rőpiratokat, de mindennek nem volt talaja.

Bessarábiában az utóbbi időben meglehetősen sok az orosz menekült. Különösen Ukrajnából szöknek sokan, amióta megkezdődtek a sorozások, azóta a Dnyeszter tulsó partján mindennaposak a parasztforradalmak és azok elől is sokan menekülnek.

Ami Beszarábia gazdasági helyzetét illeti úgy az elég súlyos, mert a háború folyamán elpusztult minden és a helyrehozatal óriási ne-

hézségekbe ütközik. A földművelés egyre külterjesebb lett, a buza helyét elfoglalta a kukorica, amely kevésbé intenzív megművelést igényel. Beszarábiában csak alapos gazdasági reorganizálás segíthet. (Kurir.)

„A zsidó fajhoz tartozó külföldiek...”

A magyar kormány egy rendelete

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Megemlékeztünk már arról, hogy a magyar kormány rendeletet adott ki a háború után beköltözött zsidóknak az ország területéről való kiutasításáról. Most kezünkbe került a rendeletnek közelebbi ismertetése, amely a gyakorlatban is megmutatja, hogy a magyar kormány fajnak és nem felekeznek tekintti a zsidóságot, amint az Haller miniszter és Prohászka püspök beszédeiből is kitűnt. Persze nem megértésből és liberalizmusból, hanem mert reakciós céljaiknak ez most jobban megfelel. Ez a rendelet is a „zsidó fajhoz tartozó” külföldiekről beszél, persze a Bródy Ernő és Sándor Pálok bizonyára heves felháborodása közben.

A rendeletet egyebekben a következőkben ismertetjük az egyik budapesti újság:

„A belügyminiszter rendeletet adott ki az 1914 óta Magyarországra bevándorolt külföldi zsidók kiutasítására. A miniszter a hatóságok kötelességévé teszi, hogy a rendeletet a legnagyobb pontossággal, a legsürgősebben hajtsák végre. Az ügy teljes sikere érdekében azt is elrendeli, hogy a kiutasítások technikai fogantatásáig a kiutasítottakat családtagjaikkal együtt internálni kell. A rendelet hatálya alól csak azok a zsidó fajhoz tartozó külföldiek vannak kivéve, akik vagy külföldi államok hivatalos megbízásából tartózkodnak az országban, vagy fontos magánügyben beigazolhatóan rövid időre jönnek az országba. Ez a kivétel azonban a galíciai lengyel és orosz zsidókra nem vonatkozik, mert ezek beözönlését a hatóságok ezentúl is mindenképpen megakadályozni kötelesek. A rendeletről, mely a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg, az elemzési és lakásvizonyok javulását várja a kormány.”

Előkezesületek az általános sztrájkra

Bukarest, október 14. (Damian). A szocialistapárt a város különböző részeiben népgyűléseket rendez, amelyeken a munkásokat felvilágosítják a beadott memorandum követeléseiről és előkészítik őket a tagadó válasz esetén bejelentett általános sztrájkra.

Az orosz szakszervezeti delegátusokat nem engedik be Svájcba

Bern, okt. 14. (Damian). A szövetségi tanács megtagadta a beutazási engedélyt a svájci nemzetközi szakszervezeti kongresszusra az orosz delegátusoktól.

Romániai kivánságai teljesültek a Dunakérdésben

Bukarest, okt. 14. (Damian) Take Jonescu értesítette a kormányt, hogy Beszarábia kérdésén kívül a Duna-kérdést is teljesen Románia kivánságainak megfelelően sikerült eldöntenie. A külügyminiszter közli, hogy rövidesen visszatér Bukarestbe és ugyanakkor Venizelosz is odaérkezik.

Támadás Örményország ellen

London, okt. 14. (Damian) A Daily Mail konstatinápolyi jelentése szerint a török felkelők és a bolsevista török tatár csapatok egyszerre öt helyen akarják Örményországot megtámadni.

Strauss Náthán szenátor lett.

Ij. Strauss Náthán, a világszerte ismert amerikai cionista fia egy amerikai jelentés szerint a demokratapárt által felajánlott szenatori állást elfoglalta. Politikai és társadalmi körökben a választást meglepéssel fogadták.

Bécsi cionisták harca az asszimilánsokkal

Elvtársaink nem vettek részt a hitközségi választásokon

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Bécs, okt. 15. Mult héten tartotta a bécsi hitközség új elöljárósági első ülését. Az ülést az asszimiláns csoportok és cionisták közötti eszmecsere előzte meg, amelynek során megállapodtak, hogy a cionisták egy helyetteselnököt és a képviselőtestületben három tagsági helyet fognak elfoglalni. Az ellenpárt a cionisták ezt a kivánságát indokoltak és jogosnak tartotta, mindazonáltal azt kívánta, hogy elvtársaink a helyettes elnöki állásról mondjanak le. Minthogy a cionisták ezt az egyezményt nem voltak hajlandók megtenni, abban egyeztek meg, hogy választanak rangsor kizárásával két helyettes elnököt. Dr. Kremberger renegát, cionista és dr. Engel machinációi következtében azonban ez az egész terv meghiusult. Elvtársaink, akik a kompromisszumra számítottak, a kihívás következtében nem adhattak más választást, minthogy nem fogadtak el egyetlen állást sem a vezetőségben.

Az ülés megnyitása után a cionista kultusztanácsosok klubjának vezetője, dr. Jacob Ehrlich pártja nevében nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a következőket mondja:

A mai időkben, amikor szerencsétlen népünk milliói rettenetes martíriumot szenvednek, amikor a táviró mindennap tömeggyilkosságok hírére hozza fegyvertelen, az egész világ által elhagyatott testvéreitől, amikor a zsidó-üldözés árcsap egyik államból a másikba, amikor jogainkat mind szemérmelenebbül veszélyeztetik, kétszeres fájdalommal érezzük, hogy a bécsi hitközség vezetősége elveszítette a zsidó néppel való kapcsolatát és ezzel alkalmatlanná vált szószólója és segítője lenni a zsidó népnek és nem méltó arra, hogy a zsidó közéletben vezessen. A hitközség ezidőszert az egyetlen zsidó szervezet, amelynek nyilvános jogi jellege van. Mint ilyen, nem élheti egy nyilvánossággal nem tördő egyesület szármalmas életét. A hitközség feladata összegyűjteni a zsidóság minden élő erőit, gondoskodnia kell, hogy népünk ne veszítse el a jövőbe vetett hitét és ezzel a hittel feladatai megoldásán fáradozzon.

E feladatokat azonban megoldani, csak akkor képes, ha az egész zsidó népre támaszkodhat. Az új hitközségi elöljáróság összeülésekor hangsúlyozva követeljük az általános, egyenlő választójogot, a hitközség minden tagja számára. Alapszabályunk második szakasza értelmében a hitközségünkhez való hozzátartozás független a választó állampolgárságától és illetőségétől. Ez okból sohasem nyugszunk bele egy olyan választásba, amely megfosztja az idegen állampolgárok ama jogát, hogy a hitközségi képviselőtestületben válasszanak. Mi cionisták, zsidók számára az együttműködést és együttérzést az osztrák állam határköveinél nem akarjuk megállítani.

Pártunk a község minden ügyében szívesen hajlandó együttműködni. Önökön, uraim, mulik, hogy ez az együttműködés ne maradjon el.

A manifesztáció felolvasása után a jelenlevő cionisták felállottak és percekig tapsoltak. A választáskor pedig üres cédulákat tettek az urnába.

Az asszimilánsok által megejtett választások eredménye az lett, hogy dr. Pick tanárt elnökké, Kempler műszaki tanácsost alelnökké választották meg. Kempler beszédeben hangsúlyozta, hogy a választások kétségtelenül megállapították, hogy a zsidó lakosság javarészen a cionistákkal érez és épen azért balgaság lenne ezzel a körülménnyel számot nem vetni.

Az asszimilánsok által megválasztott dr. Friedmann cionista elvtárs kijelentette, hogy nem fogadja el az alelnöki tisztséget, azonban kijelentette, hogy a zsidó közügyekben dolgozni fog, a felelősséget pedig vállalják azok, akik a zsidó nép képviselőit ebből a testületből megszólva kizárták.

— Az „Uj tünnepre való teki jelent meg.

— A Mosz szocialista küldörestből jelentik: Több moszkvai III. inté küldött román szoci hézségek miatt nem Ujabb értesítés szer tartózkodó szocialist levőleg Moszkvába szocialista pártvezet sék Bukarestbe.

— A szab Bukarestből távirato és Bánátra a szód reskedelmet szabad tozások alá esik a

— Fegyelm

pád ellen. Több lapokban megjelent magyar követségnek képen Reich Árpád ségi sajtófőnök jel rához. A magyar tette ki ezeket az fényképmásolataikat irati Iroda most bécsi magyar királ vezetője, Reich Árvatalos uton azt a löttes hatósága, a Austerlitz Frigyes, kesztője ellen rága pört indíthasson. kérelmet teljesíthe Árpád miniszteri t sát megtiltotta. A által már ugyanis miatt az osztrák nagyobb sulyt hel sognak egészen ké sék, nem engedhe vágányokra terelte sértési pör megind Reich Árpád min nak tisztázása vé járás megindításá mot, amely e két vizsgálat időtartá tanácsos szabadsá

— Héber

egyetemen. Az lyamán Tessel és ber nyelvkurzusok eredményeket mu nagy ünnepek u Londonban, továb ban hasonlókát r irodalom köréből igen látogatottak rült a tanítókérde tinából kell tanít nem megfelelő m a palesztinai tan szonyokat és az szükségleteit. Ez dést olykép oldja elvégzése után n lesztinai tanítóké hónapig tartó ta vább képezni.

— Az or jában (Eötvös-ut október 17-én, é létszám meg nem még felvehető.

— A kör

a numerus c jelentése szerint résztányszocialis tak be az egyet halgatók számá nács azzal utasi ez az alkotmán

HIREK

— Az „Uj Kelet” mai száma az ünnepre való tekintettel pénteken délután jelent meg.

— **A Moszkvába küldött román szocialista küldöttség visszajön.** Bukarestből jelentik: Többször írtunk arról, hogy a moszkvai III. internacionale kongresszusára küldött román szocialista küldöttség utlevél nehézségek miatt nem tud tovább utazni Bécsből. Ujabb értesítés szerint a még mindig Bécsben tartózkodó szocialista küldöttség, amely tudvalevőleg Moszkvába akart utazni, pénzt kért a szocialista pártvezetőségtől, hogy visszautazhassék Bukarestbe.

— **A szabadkereskedelem felé.** Bukarestből táviratozzák: A kormány Erdélyre és Bánátra a szóda, cement- és ablaküvegkereskedelmet szabaddá tette. Még mindig korlátozások alá esik a papír szabad forgalma.

— **Fegyelmi vizsgálat Reich Árpád ellen.** Többször megemlékeztünk a bécsi lapokban megjelent szenzációs aktáiról a bécsi magyar követségnek. Ezek az akták tulajdonképpen Reich Árpád miniszteri tanácsos követségi sajtófőnök jelentései voltak Horthy sógorához. A magyar kormány hamisnak jelentette ki ezeket az aktákat, bár a bécsi lapok fényképmásolataikat is hozták. A Magyar Távirati Iroda most jelenti ez ügyben, hogy a bécsi magyar királyi követség sajtóosztályának vezetője, Reich Árpád miniszteri tanácsos, hivatalos uton azt a kérelmet terjesztette fel följöttes hatósága, a külügyminiszterium elé, hogy Austerlitz Frigyes, az Arbeiter Zeitung főszerkesztője ellen rágalmazásért és becsületsértésért pört indíthasson. A külügyminiszterium ezt a kérelmet teljesíthetőnek nem találta és Reich Árpád miniszteri tanácsosnak a pör megindítását megtiltotta. A kormány a bécsi követség által már ugyanis feljelentést tett hamisítás miatt az osztrák bizottságnál, s miután a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy a hamisításoknak egészen kétségtelen ténnyé bebizonyíttassék, nem engedheti meg, hogy az ügy mellék-vágányokra tereltesse és ez okból a becsületsértési pör megindításához nem járulhatott hozzá. Reich Árpád miniszteri tanácsos magatartásának tisztázása végett maga ellen fegyelmi eljárás megindítására kérte a külügyminiszteriumot, amely e kéréshez hozzájárult. A fegyelmi vizsgálat időtartamára Reich Árpád miniszteri tanácsos szabadságot tartott.

— **Héber kurzusok az oxfordi egyetemen.** Az oxfordi egyetem nyári tanfolyamán Tessel és A. Jelein vezetése alatt héber nyelvkurzusok voltak, melyek igen szép eredményeket mutattak fel úgy, hogy az őszi nagy ünnepek után azokat folytatni fogják. Londonban, továbbá Liverpoolban és Newportban hasonlókat rendeznek be. A történelem és irodalom köréből tartott előadások hasonlóan igen látogatottak voltak. A tanfolyamon felmerült a tanítókérdés is. Egyesek szerint Palesztinából kell tanítókat szerződtetni. Ez azonban nem megfelelő mód már csak azért sem, mert a palesztinai tanítók nem ismerik az angliai viszonyokat és az angolországi zsidóság speciális szükségleteit. Ezért elhatározták, hogy a kérdést olyképp oldják meg, hogy a tanítóképzés elvégzése után növendékeket küldenek ki a palesztinai tanítóképzésbe, ahol legalább hat hónapig tartó tanfolyamon fogják magukat tovább képezni.

— **Az orth. izraelita hitközség óvodájában** (Eötvös-utca 8. sz. a.) a tanítás vasárnap, október 17-én, délelőtt 10 órakor kezdődik. A létszám még nem telt be és néhány növendék még felvehető.

— **A Königsbergi egyetem tanácsa a numerus clausus ellen.** A berlini I. R. jelentése szerint a Königsbergi egyetemen keresztényszocialis diákok memorandumot nyújtottak be az egyetemi tanácshoz, amelyben a zsidó hallgatók számának korlátozását kérték. A tanács azzal utasította vissza a kérelmet, hogy ez az alkotmány alaptörvényeibe ütközik.

— **A hadikárpótlások összege.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszterium befejezte a hadikárpótlások összegezését, amelyek 2 milliárd 900 millióra rúgnak. Ezzel szemben a kárvallottak 24 milliárdot követelnek.

— **Lezuhant repülőgép.** Jasiból közlik: Chicescu főhadnagy nyolcvan méter magasságról leesett aeroplánjával. A készülék teljesen összezúzódott, a főhadnagy súlyosan megsebesült.

— **Ébredni szabad, de felébredniek lenni tilos.** Budapestről írják: A rendőrség a Felébredt Magyarok Politikai Pártjának október 3-án délután 3 órára a pesti Vigadóban egybehívott alakuló gyűlésének megtartását, mint a Magyar Országos Tudósító jelenti, az 5481/1914. számú rendelet alapján, amely szerint politikai jellegű politikai gyűlések tartása tilos, betiltotta.

— **Schildkraut Rudolf Amerikában.** Mint a newyorki „Der Tag” közli, Schildkraut Rudolf, a nálunk is többször szerepelt világhírű színművész fiaú Newyorkba érkezett. A „Der Tag” tudósítója előtt akként nyilatkozott, hogy ottani szereplését kizárólag a jiddis nyelvű színészet nivójának emelésére fogja fordítani. Állandó szerződése a „Neue Jiddische Bühne”-hez köti, ahol természetesen jiddis nyelven fogja legkiválóbb szerepeit eljátszani.

— **A Lugosi Cionista Egyület közgyűlése.** A lugosi cionisták október 10-én tartották r.-é. közgyűlésüket, a tagok nagyérdelműsége mellett. — A közgyűlést az Intéző Bizottság nevében dr. Deutsch Mór nyitotta meg és hosszabb bevezető beszédében reámutatott az egyület rövid, de annál eredményesebb működésére. — Vázolta az egyület propagandikus és kulturális működését, reámutatott arra, hogy az egyület rövid fennállása óta közel 100.000 koronát gyűjtött zsidó célokra. Fejtette a londoni konferencia eredményeit és fokozottabb lelkesedésre és aldozatosságra hívta fel a tagokat. A nagy lelkesedéssel fogadott megnyitó végén üdvözölte a Máramarosi Zs. N. Sz. jelenlévő tagját dr. Fried Ábrahámot, aki rövid beszédében köszöntö meg az üdvözlőt; rámutatott arra, hogy a cionizmus úgy a keleti, mint a nyugati zsidóságra egyként megváltást jelent és az öszzsidóság részére az egyedüli helyes utat mutatja, melyen haladnia kell. Az új választások során egyhangulag megválasztotta az egyület elnököül dr. Deutsch Mórt és egy 20 tagú intézőbizottságot. — A „Hatikva” elnéklésével záródott a közgyűlés.

— **A szlovák egyetemek előadási nyelve.** A Venkov jelentése szerint dr. Fajnor miniszter kijelentette, hogy a pozsonyi egyetem jogi fakultásán az előadások nyelve még egy esztendőn át magyar lesz. Ugyanebben az évben azonban a pozsonyi egyetemen a közoktatásiügyi miniszterium felállítja a szlovák nyelvű jogi fakultát is. A kassai jogakadémiát megérvényesen megszüntették. A miniszterium megérgezte még, hogy 1925-ig az ügyvédjelöltek ügyvédi vizsgájukat magyar nyelven tehessek.

— **Japán a sárgafaj egyenlőségeért.** A Neue Züricher Nachrichten tokiói tudósítója azt jelenti lapjának, hogy a japán kormány elhatározta, hogy a faji egyenlőség elvének kérdését legközelebb újra a népszövetség tanácsa elé terjeszti, miután egy ízben eredménytelenül igyekezett már rábíri a népszövetség tanácsát arra, hogy foglalkozzék ezzel a kérdéssel. Ezuttal energikusabb formában fogja követelni a kérdés megoldását, amennyiben be fogja jelenteni hivatalosan, hogy kilép a népszövetségből, ha nem oldják meg a kérdést megnyugtató módon. Japán tervezett akciójának a legfrissebb előzménye az, hogy Kalifornia az amerikai Egyesült Államok egyik állama, a bevándorlási törvények újabb szigorítását tervezi. Körülbelül husz év óta igyekszik már Japán minden békés diplomáciai eszközzel annak az elérésére, hogy a sárga faj bevándorlását Amerikába ne nehezítse meg, számottevő eredményt azonban mindeddig nem ért el. Ezért az egész kérdést a népszövetség elé akarja terjeszteni.

— **Házasság Ullmann Mizzi Nagyvárad és Deutsch Zsigmond Medgyes, jegyesek.**

— **A cseh kincstár használja a cukor-, üveg- és szesz kivételből.** A cseh állami pénzügyek konszolidálásának programjában rendkívül fontos szerepet szántak néhány ipari termék állami részesedés mellett való exportálásának és pedig a cukor-, üveg-, szén- és szesz kivételnek. A cukorexport már mult évben is nagyon eredményes volt. Ez idén hatmilliárd cseh korona haszonra számít a prágai kormány ebből az üzletéből. Az üvegáruk kivitele ebben az esztendőben kisebb nyereséggel fog járni, mint a mult évben, amikor még nagy készletek álltak a kincstár rendelkezésére. A szénexport mennyiségileg kisebb, viszont az árak emelkedésénél fogva most is rendkívül lukratívnak ígérkezik. Ami a szesz kivételről illeti, — amelynek nagy kontingensét a felvidéki szeszfőzők szállítják a cseh kincstárnak, — a kilátások, hir szerint, igen biztatók és ezen az üzletén is 1.2 milliárd cseh koronát remél keresni a prágai pénzügyminiszter. Mindezeknél a cikkeknel azt az elvet követik a csehek, még következtet: szigorral, hogy a belföldi fogyasztást a legszükségesebbre redukálják és minden fölösleget exportálnak. Jellemző erre, hogy a mult esztendői szesztermelésből a belföldi élvezeti célokra felszabadítottak 270.000 hektolitert és kivitték 210.000 hektolitert.

— **Rendőrségi hírek.** Pál Julia, Calea Victoria 27. számú lakos bejelentette a rendőrségen, hogy valaki behatolt a lakásába és onnan kétezer lei értékű szőrmegarnitúrát ellopott. — Blaton Hona Monostor-ut 24. számú lakos arról tett panaszt, hogy ismeretlen tettes ezer lei árú ruhaneműt vitt el tőle. — Dr. Roska Pál Eperjes-ut 28. számú lakos hétezer leit kivétő ruhahalaszt jelentett be. — Schreiber Márton Erzsébet-ut 1. számú lakos elpanaszolta, hogy kétezer lei készpénz és egy háromezer leiről szóló kötelezvény tűnt el a lakásából. — Goldner Samu Str. Regele Ferdinánd 65. számú lakostól három rend ruhátlopok el haterzer lei értékben. — Benedek Károly Krizhau-utca 7. számú, örv. Simon Sándorné Str. Avram Jancu 52. számú és Petrid Ferenc Monostori-ut 29. számú lakosok egyenként ezer lei károsodásról tették bejelentést. — A rendőrség mindegyik esetben bevezette a nyomozást.

— **Argentiniának jól megy.** Megemlékeztünk arról, hogy a Brüsszelben tartott pénzügyi konferencia egyik napját a „panaszok napjának” nevezték el, mert ezen a papon mindegyik állam előadta a maga panaszát. Csupán Argentínának nem volt mit elpanaszolnia. Argentína jelentése ugyanis gazdasági helyzetéről elmondja, hogy az 1919. év első kilenc hónapjában 461 millió aranypiaster értékű árut hoztak be Argentínába és ezzel szemben a kivitel 719 millió aranypiastert tett ki. Az ország belső adóssága 644 millió nemzeti piasterre, külső adóssága 626 millió nemzeti piasterre rug. Viszont az angol kormánynak öt százalék kamatozású hitelt adott, amelyből 95 milliót Anglia már igénybe vett, továbbá száz millió aranypiastert kölcsönzött Franciaországnak.

— **Dus petróleumforrásokat találtak Dél-Tirolban.** A római „Epoca” közli: Dél-Tirolban messze kiterjedő petróleumrétegeket fedeztek fel, amelyek Monte Puntótól Salernóig húzódnak és óriási kiaknázást ígérnek.

— **A Rimamurányi—Salgótarjáni vasmű esztaléka.** A vállalat Lánzy Leó elnöklésével tartott rendes évi közgyűlésén az 1918—19. és 1919—20. évi üzletek együttes zárszámadásait és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát előterjesztették és egyhanguan elfogadták. A 8.941.811 K 69 f.-nyi tisztá nyereségből a vállalat az 1918—19. üzletévre 5 százalékos osztalékul részvényenként 10 koronát, az 1919—20. üzletévre 7 százalékos osztalékul részvényenként 14 koronát fog folyó évi november 1-től kifizetni. A különböző társulati jöletti intézményekre pedig 2 millió korona és közjótékonyági célokra 400.000 korona jut.

— **Gázgyártás szalmából.** Amerikai lapjelentések szerint Washington államban az arlingtoni szövetségi mintafarmon, amely a földművelésügyi miniszterium kísérletező telepe, közönséges szalmából olyan gázt sikerült előállítani, amely robbanó tulajdonságánál fogva alkalmas automobil hajtására, de amelletti világitani is lehet vele.

* Kenyeres Andor fölkértek, hogy saját érdekében azonnal jelenjen meg kiadóhivatalukban.

A valutapiac állása. Bukarest, okt. 14.
Márka 87—88, lewa 72—74, Romanoff-rubel
Kerenszki-rubel —, font sterling
870—180, francia frank 380—385, svájci frank
d50—900, lira 220—240, drachma 450—500,
linár 200—220, dollár 50—51.

Bécs, okt. 13. Lei 571, márka 555,
svájci frank 5227 $\frac{1}{2}$, francia frank 2175, olasz
lira 1850, font sterling 1100, dollár 315, rubel
280. Szabadforgalom: Zágráb 278, Budapest
lebélyezett korona 104, Prága 468, Varsó
150, sokol 465, dinár 1145, leva 425.

Prága, okt. 13. Lei 141, dinár 246,
márka 121, svájci frank 1271, norvég korona
1106, dán korona 1126, svéd korona 1586, lira
309, francia frank 517, font sterling 274—73,
dollár 76 $\frac{1}{2}$ —75, osztrák leb. kor. 21 $\frac{1}{2}$, leva
100 $\frac{1}{2}$, drachma —.

Zürich, okt. 13. Bukarest 1180, Berlin
950, Newyork 627, London 2191, Páris 4130,
Milano 2490, Kopenhága 8760, Stockholm
12335, Kristiania 8560, Madrid 9025, Prága
790, Belgrád —, Bécs 180, Zágráb —,
Budapest 232 $\frac{1}{2}$, Amsterdam 19380, osztrák
lebélyezési korona —.

Budapest, okt. 13. Lei 675, márka
542 $\frac{1}{2}$, font sterling 1255, francia frank 2590,
svájci frank 54 $\frac{1}{2}$, dollár 355, lira 1500, rubel
370, szokol —, osztrák korona 100, dinár
1130, leva 537 $\frac{1}{2}$.

M. Weisman ügyvédi irodája Bukaresti
Strada Coltei 10. Hivatali órák d. e. 8—9, d. u. 6—8.

SZÍNHÁZ

Magyar Nemzeti Színház

Heti műsor:

Péntek: Gyermektragedia. (Ujdonság másodszer.
Előadás kezdetén a nézőtérre vezető
ajtókat bezárják.)
Szombat: Alarcosbál. (Új betanulással s új szerep-
osztással. Előadás kezdetén a nézőtérre
vezető ajtókat bezárják.)
Vasárnap d. u.: Királytigri. (Mérsé-elt helyárrakkal).
Vasárnap este: Vén bakancsos és fia a huszár. (Szent-
györgyi István föllépésével).

**Karl Schönherr: Gyermektra-
gédia.** Előadták Kolozsvárott először, a Ma-
gyar Nemzeti színházban 1920 október 14-én.
A nagyobb fiu, talán tizenhat éves, észreveszi,
hogy anyja egy harmadik valakivel megcsaja
az apját és a fölfedezés, három felvonáson ke-
resztül végig marja, végig gyöttri gyermeklelkét.
A kisebbik fiu, talán tizenhárom éves,
angolkóros beteg gyerek, anyjának kedvence,
szintén megtudja a dolgot, és beteg lelkének a
paroxizmusig feszülő érzékenységgel iszonyodik
el anyjától. A leány, talán tizenégyéves, fej-
lődő nemiségü teremtés. Anyja elbuktatásának
hatása alatt, megrog, megrendül benne minden
hit a tisztaságban, minden hit a szülőiben, az
anyjában, az apjában és lelkileg elfásultan
dobja oda kicsiny gyerektetését az első kinál-
kozó alkalomnak. Ez a Gyermektragedia egész
tartalma. Az, hogy a nagyobbik fiu le akarja
lőni a csábítót, de reszkető keze nem en edel-
meskedik meggyötört lelkének, hogy a kis angol-
kóros veszi ki kezéből a pisztolyt és lvi le a
kulisszák mögött sejtetett csábítót, ez már csak
a darab kiszínezéséhez tartozik. Schönherr
gyermektragediája ugyanahhoz a műfajhoz tar-
tozik, mint Csehov Vanja bácsija: nem ad sem-
miféle cselekményt, nincs semmiféle drámai
bonyodalma és kizáróan lelki kataklizmák döb-
bentő képét akarja nyújtani: három különböző
gyermeklelek, három különböző tragikus elisz-
nyodását és összeroppanását egy családi szeren-
csétlenség sulya alatt. És épen azért, mert hi-
ányzik a darabból minden tényleges drámai

tartalom — és lírai eszközökkel, csupán lelki
rajzokat akar nyújtani — a színészre végtelen-
ül nehéz feladatot ró. Ennek a feladatnak a
tegnapi szereplők minden dicséretes igyekezetük
mellett sem tudtak teljes mértékben megfelelni.
Táray a nagyobbik fiu szerepében tulságosan
kiforrott férfijellemet adott. Nem tudott a még
csak érzésben levő síhedrelékek sejtelméibe tel-
jesen beleférközni. **Izsdky Margit** se tudta a ti-
zenégyéves leány tragikus lelki összeomlását
teljesen megérzéskíteni, csak a második felvo-
nás táncoló jelenetében közelítette meg. A da-
rab három szereplője közül a legjobb **Lengyel**
Vilmos volt, aki az angolkóros gyerek szerepé-
ben lelket lenyűgöző teljes nagy művészi ala-
kítást produkált. Ujra tanuja voltam annak,
hogy hogyan lehet egy az író intenciója szerint
mellérendelt szerep a darab középpontjává. Az
egész nézőtér alakításának hatása alatt állott
és a második felvonás végén percekig tüntetve,
tapsolta őt a lámpák elé. A rendezés kifogás-
talan volt. g. j.

A mozgók műsora:

A jövő hét filmszenzációja az Elfe-
ledve című filmtragedia, melynek most készül-
tek el a feliratai: vadonatúj film és csodákat
beszélnek róla, akik látták. A jövő héten megy
a Mágia és A borzalmak éjszakája Leda Gyssel.
A Mágia főszereplői Nyárai Antal, Várkonyi és
Lásab Juci.

A nászéjszaka utoljára látható
szombaton az Urániában.

**Vasárnap a mozgók egymással verse-
nyeznek.** Az Apolló egy bűnügyi filmszenzációt,
a Védőnőt játsza, melynél torlódik a nagyszerű
filmtörténet izgalmas eseménye egymásra, mint
egy katasztrófába rohant gyorsvonat vagonjai.
Az Egyetem mozgó A nagyáldozt címen a
külföldi filmek egyik remekét játsza, az Uránia
pedig már játsza, a Lady Love című bandita-
filmet, mely egy lövészversenyfinis minden izgal-
mát bele viszi fokozásul a cselekménybe.

SPORT

Egyszeri komb.—Aradi TE 3 : 2
(0 : 1) Szép és m érdemelt győzelmet aratott
a Lugosi Torna és Vívó Egylet és a „Vulturul”-
ból összeállított lugosi csapat az ATE első csa-
pata felett. Az első félidőnek az aradiak által
tizenegyesből elért vezető-góljára a lugosiak a
második félidőben három góllal felelnek, míg
az ATE csak a mérkőzés utolsó percében éri
el második gólját.

Főszerkesztő: DR. FISCHER JOZSEF
Felelős szerkesztő: MARION ERNŐ
Kiadó: KADIMA kiadóvállalat részv.-t.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szatmárcsók-u. 1/a.

III. LŐW RUDOLF ezelőtt
Segesváry és Társai
Fűszer és festékárú nagykereskedés
CLUJ (Kolozsvár). 664
Legolcsóbb
beszerzési
forrás!!!

Síradja Reg. Maria 25. (volt Deák Ferencz-utca)

SALAMON JAKAB ÉS TÁRSA cég CLUJ

MIHAIU VITEAZUL (SZÉCHENYI-TÉR) 34. SZ.

Ajánlunk cigaretta pa-
pirt a következő áron:
Samum } 100-as 95 lei } Nagobb vételnél engedmény.
Rz Abadio } } Azonkívül egyéb külföldi árúkat
Aida } 120-as 110 lei } meglegő olcsó árban árusítunk.

Kadima kiadóvállalat r.-t. nyomása Cluj (Kolozsvár).

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó ára 1 Leu. Vastagabb betűvel 2 Lei
Legkisebb apróhirdetés ára 10 Lei.

Tordán az „Emke” ká-
véház teljes Seifert-féle
berendezés, bérleti szerző-
dés megszüntetése miatt
szabad kézből eladó. Cím:
Pártos Adolf Torda. 1012

Előkelő körök ruhái
Sylvester uri szabóságában
Cluj, Minorita-u. 6. alatt
készülnek. 1006

Férjhez adnám közép-
koru művelt, vallásosan
nevelt hugomat intelligens,
vallásos férjhez, esetleg
örzvegyet is. Hozomány
40.000 lei, vagy jömeneteli
üzlethez társul veszem.
„Komoly” jellegre cím a ki-
adóban. 978

Malomkő saját gyárt-
mány, kitűnően bevált
quarzos azonnal szál itható
Kovács Soma tsa Arad.
1024

**Előkelő hölgyek figyel-
mébe!**

Megérkeztek

párisi és bécsi kalap
modellek
Piata Unirei No. 1.
(a város ház épületben)

Oltean Annela & Comp.

Dacia (volt
Pannonia)
Szatn-Mare, Szatmárnémeti
szálló, étterem, kávéház az
előkelő közönség talá-
kozó helye. 992

HA finom 882
cukorkát
akar, kérjen min-
denütt **Melissát**

Friedmann
Bernát és Tsa
fakereskedők
Cluj, Rudolf-utca 11.
723

200 hektoliter
transport hordó

eladó. Értekezni Deutsch
Testvérek Cluj, Piata
Unirei (volt Mátyás kir-
tér) 26. szám. 694

**Szegyárosok fi-
gyelmébe!** Egy teljesen
üzemképes állapotban levő
gőzölő (Dampf) 54 $\frac{1}{2}$ HP
tartalmu eladó. Werthei-
mer szegyárban, Traian
(Ápád-ut) 33. 1021

Kereskedők figyelmébe!

Áruraktárat mélyen leszá-
lított árban k árusítom. (Egy
láda g átt 500 érb. 150 lei.)
SZÉCHENYI ÁBURÁZ rövid n úrnbergi- és
pa, irók nagy kereskedése. Cluj, (Kvár). 1018

MARTA teherautó

3 tonnás és
16 HP. stabilmotor
jutányosan eladó.
Central Autó Garage
Lugos.

952

Építők figyelmébe!

Elsőrendű mész, cement, gipsz, kátrány-
papír, téglá, többféle fedőcserep min-
den mennyiségben, jutányos árban azon-
nal szállít 939

SZENÁSY építőanyag nagyraktár
Cluj (Kvár), Monostori-ut 130.

Farkas Ernő bűrkereskedő str. Reg. Fer-
dinand (v. Wesselényi Miklós-u.) 21. 8

Rottmann Károly és Társai R.-T.

TIMISOARA. Szesz-szabadraktár. Szesz-
denaturálótelep. Szilvofium
Bom-utca 14. és törkölyfőzde. Rum-
queur- és cognacgyár. Bor-
Telefon-szám 658. 8 nagykereskedés. 8888

Földgázüzemű

mészégetőhöz Tordára szorgalmas
társat keresek cca 300.000 lei tőke
b fektetéssel. Gázengedélyel és mész-
kőbányával rendelkezem. Jónás Izidor
1022 Szatmár. D adal-utca 19. szám.

Mióta
jait járjuk,
ket minden
hetetlen me-
nünk a kör-
hova mentés
ges indulat
letet indok-
hoztak, gyó-
de a gyűlö-
szer gazdas-
lási, mássz-
egyszer kut-
szer kapital-
vadtak és
vadtak, ame-
fithettek, ve-

Minde-
zsidók és n-
e kérdés fö-
az antiszer-
eszközrel le-
a népeket
és ezer eszk-
tek, latolga-
nem lehet
feiszinen le-
talánító ké-
itt, hol ott
relatív nyu-
a szélesed-
kegyetlen.
középkorba
törvényes

A zsi-
ben, a for-
szervezése
emberiség-
hogy a kis-
a zsidó né-
laj, ahol le-
erő, mely
szószólója
dett Kelte-
összetartás
vartuk a s

A cí-
az átkozott
az utat, m-
A saját lá-
nak kell s-
építsük a
keltsük a
erőinket, m-
Fórumot
ahonnan
céljainkat,
kell ismét
lekszik, ör-
Es a népr-
megtudja,
künk. Ho-
minden vá-
és küzdhe-
radásunkat

Az e-
vérei az e-
mivoltát,
küzd és h-
tóban kel-
mik az er-
áll őrt a
az egyses-
madások
megváltó
nép nagy-
nak ma l-
szélesebb
a zsidó s